

PERLROTT CSABA VILMOS (1880-1955)**Kékes csendélet, 1910-es évek**

Olaj, vászon, 68x55 cm

Jelezve balra fent: Perlrott Csaba V.

Kezdő ár: 7 000 000 Ft / 24 561 EUR

Becsérték: 12 000 000 - 15 000 000 Ft

Estimated value: 42 105 - 52 632 EUR

REPRODUKÁLVA:

- Hungarian Masterworks – Selected work from the collection of Jill A. Wiltse and H. Kirk Brown III., From Impressionism to Modernism at The Project Space of Charlotte Jackson Fine Art Inc., Santa Fe, New Mexico, 2008.
- Treasures Revealed - Selected work from the collection of Jill A. Wiltse and H. Kirk Brown III., and the Honorable Nancy G. Brinker, former U.S. Ambassador to Hungary The Art of Hungary 1890-1956 – An Exhibition to Commemorate the 50th Anniversary of the Hungarian Revolution, 2006.

IRODALOM:

- Perlrott Csaba Vilmos kiállítása, Mű-Terem Galéria, Budapest, 1998. június 19. – július 4. katalógus: 4-5.

AZ ISKOLÁK: NAGYBÁNYA, PÁRIZS ÉS MATISSE

1904-ben, a Koszta Józsefnél töltött rövid abonyi tartózkodást követően Perlrott Csaba Vilmos Nagybányára került, ahol mestere Iványi-Grünwald Béla volt. Nagybánya és környéke festői, felfokozott színvilága egész életén át hatott munkásságára. Perlrott élete alkonyán vallotta meg: *„Ma is azt a színskálát érzem a festészet anyanyelvének, amit Koszta és Nagybánya adott. Annyira ez a színskála él bennem, hogy sokszor röghöz kötöttségnek is érzem az elevenségét. Igyekszem a mai napig is menekülni tőle, mégis úgy hozzám tartozik, ahogy magam tartozom önmagamhoz.”*¹

1905-ben Ferenczy Károly segítségével, aki figyelte a fiatal tehetségre, Perlrott ösztöndíjhoz jutott, mellyel Párizsba utazhatott, s ahol olyan új impulzusok érték, melyek a huszadik század eleji, modern festészeti irányzatok kialakulásához vezettek. Perlrott rendszeres látogatójává vált Gertrude és Leo Stein amerikai művész/műgyűjtő testvérpár összejöveteleinek, ahol megismerkedett a progresszív művészet vezetőivel, és azon alkotókkal - Matisse, Derain, Delaunay, és Braque -, akikkel a későbbiek során lehetősége nyílt kiállítani a Salon d'Automne tárlatain. Perlrott 1922-ben így emlékszik vissza: *„H. Matisse volt az, aki döntő hatással lett jövő fejlődésekre. ... Matisse nem szerette azokat, akik fönn tartás nélkül kopírozták őt, megkívánta tanítványaitól, hogy mindegyik a saját útját járja, és a saját egyéniségét fejezze ki képeiben. Hivalkodás nélkül elmondhatom, hogy kedvenc tanítványa voltam, sok mindenben támogatott. Azok közé a kegyeltjei közé tartoztam, akiket minden héten meghívott műtermébe, ahol megmagyarázta beállított csendéleteit s ezek az elméleti oktatások voltak a leghasznosabbak a mi részünkre.”*²

Az 1910-es években megfestett *Kékes csendélet* Matisse és Perlrott legfontosabb művészi elveinek szintézise, ahol a festő a képépítés törvényszerűségeit kutatja. Perlrott a fauvizmus nagymesterének útmutatásai nyomán alakította csendéleteinek hagyományos kelléktárát, valamint kereste a tárgyak, motívumok szerkezetét és kapcsolódásait. A jelen alkotás elsősorban az ábrázoltak együttes harmóniájára és a dekoratív elrendezésre koncentráló kompozíció. A háttér és a terítők töredezett, kubisztikus megformálása analizálja és egyben rendkívül mozgalmassá, élettel telivé teszi a képet, melyet fokoz a mozgást sugalló, vörösen izzó, kinyúló muskátli. Játékos elem továbbá, hogy Perlrott egy szignójával ellátott képet helyez el a falon – létrehozva ezzel a kép a képben motívumot – utalva saját munkásságára, illetve fejet hajtva a tiszteletreméltó korábbi festői tradíciók előtt.

Hársfalvi Magdolna

¹ Perlrott Csaba Vilmos, 1929. in: Perlrott Csaba Vilmos kiállítás, Mű-Terem Galéria, 1988. június 19. – július 4., kat. 3.

² Perlrott Csaba Vilmos, 1929. in: Perlrott Csaba Vilmos kiállítás, Mű-Terem Galéria, 1988. június 19. – július 4., kat. 3.

Perlrott Csaba Vilmos: Csendélet, 1916
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

Kmetty János: Csendélet fehér kannával és gyümölcsökkel, 1915 körül

